

СЕКЦІЯ 7

НОВІ ВИКЛИКИ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА У ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

УДК 338.245.2

Голотко А.О.
магістрантка,
Київський національний університет технологій та дизайну,
Хаустова Є.Б.
д.е.н., професор,
Київський національний університет технологій та дизайну

СВІТОВІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВІД ВІЙСЬКОВОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ

Вторгнення в Україну є великою гуманітарною кризою, що торкається мільйонів людей, і серйозним економічним шоком невизначеної тривалості та масштабу. До конфлікту очікувалося, що глобальне відновлення після пандемії продовжиться у 2022 та 2023 роках, чому сприятиме подальший прогрес у глобальних зусиллях з вакцинації, що підтримуватиме макроекономічна політика в основних економіках та сприятливі фінансові умови. Економічний прогноз ОЕСР на грудень 2021 року прогнозує зростання світового ВВП на 4,5% у 2022 році та 3,2% у 2023 році.

Наступні дані національних рахунків та високочастотні показники на початку 2022 року загалом відповідали цьому прогнозу, при цьому ділова активність швидко відновилася після збою у використанні варіанта Omicron у

більшості країн. У той же час більш високі ціни на продовольство та енергоносії, обмеження пропозиції, пов'язані з пандемією, та швидке відновлення попиту з середини 2020 року призвели до прискорення та розширення інфляції у більшості країн ОЕСР.

Війна в Україні створила новий негативний шок пропозиції для світової економіки, саме тоді, коли деякі проблеми ланцюжка поставок, що спостерігалися з початку пандемії, здавалося, почали зникати. Наслідки війни діятимуть багатьма різними каналами і, ймовірно, розвиватимуться, якщо конфлікт поглибитися далі. Росія та Україна мають значний вплив на світову економіку. Це пов'язано з їхньою роллю як основних постачальників на ряді товарних ринків. На країни разом припадає близько 30% світового експорту пшениці, 20% кукурудзи, мінеральних добрив та природного газу та 11% нафти. Крім того, ланцюжки поставок у всьому світі залежать від експорту металів із Росії та України.

Повне припинення експорту пшениці призведе до серйозного дефіциту в багатьох країнах з ринком і країнах, що розвиваються. Виникне гостра небезпека не лише економічних криз у деяких країнах, а й гуманітарних катастроф із різким зростанням злиднів та голоду. Порушення виробництва добрив ризикує зробити ці збої тривалішими, поставивши під загрозу сільськогосподарські поставки наступні роки.

Масштаби економічних наслідків конфлікту дуже невизначені і частково залежатимуть від тривалості війни та заходів політики, але ясно, що війна призведе до суттєвого короткострокового уповільнення глобального зростання і значного посилення інфляційного тиску.

Ілюстративне моделювання показує, що глобальне зростання може бути знижено більш ніж на 1 процентний пункт, а глобальна інфляція підвищиться майже на 21/2 відсоткові пункти протягом першого повного року після початку конфлікту. Ці оцінки засновані на припущенні, що шоки на товарних та фінансових ринках, що спостерігаються у перші два тижні конфлікту,

зберігаються протягом як мінімум одного року і включають глибоку рецесію в Росії, при цьому обсяг виробництва знизився більш ніж на 10%, а інфляція зросла майже на 15 процентних пунктів. Ці симуляції дають первісний погляд на потенційний вплив конфлікту на основі ринкових дислокацій, що спостерігаються у перші два тижні війни. Вони не включають багато факторів, які могли б посилити несприятливі наслідки конфлікту, такі як подальші санкції або бойкоти споживачів і бізнесу, збої в судноплаванні та повітряному сполученні, недоступність ключових продуктів з Росії, торгові обмеження, такі як заборони на експорт продовольчих товарів, або підірвана довіра споживачів.[1]

Ключовим потенційним економічним ризиком є те, що експорт енергоносіїв з Росії в ЄС може повністю припинитися. Наслідки такого шоку важко піддаються кількісній оцінці, але можуть бути різкими з огляду на обмежені можливості для заміни постачання зі світових ринків у короткостроковій перспективі та низькі рівні запасів газу. Однією із ілюстрацій можливого додаткового тиску є одноденний пік європейських цін на газ із початку конфлікту. Ціни того дня були на 170% вищими, ніж у січні, що вдвічі перевищує розмір шоку цін на газ, що передбачається у моделюванні вище. Стійке повернення до цін на цьому рівні додасть додаткові 11/4 відсоткові пункти до інфляції в Європі та ще більше знизить європейське зростання більш ніж на 1/2 відсоткового пункту.[2]

Підвищення безпеки енергопостачання в Європі є середньостроковим підприємством, але значних успіхів можна досягти вже у 2022 році. МЕА розробило план із 10 пунктів про те, як знизити залежність від імпорту газу з Росії на третину-половину протягом наступного року.

У більш довгостроковій перспективі країни ОЕСР повинні зменшити свою загальну залежність від імпорту викопного палива шляхом надання відповідних стимулів для відмови від викопного палива та значних інвестицій у чисту енергію та енергоефективність. У Європі покращення взаємозв'язку між

внутрішніми електричними мережами може знизити витрати на електроенергію та підвищити безпеку. У більш загальному плані стратегічний перехід до чистої енергії має бути спрямований на зниження вразливості на цьому шляху та поєднуватись з інвестиціями в інновації для розробки технологій, необхідних для чистого нуля.

Література

1. Інтернет сайт OECDiLibrary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/4181d61b-en/index.html?itemId=/content/publication/4181d61b-en>
2. Інтернет сайт Prostim.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.prostim.ua/?news=ekonomika-vijny-ta-povojenyj-ekonomichnyj-rozvytok-ukrajiny-problemy-priorytety-zavdannya>.

УДК 330.341

Кондратьєва Г.В.
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Наук. керівник – д.е.н., проф. О.В. Комеліна

РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ В СФЕРІ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

«24 лютого 2022 року – це не лише новий масштабніший етап українсько-російської війни, що триває століттями, а і початок європейського цивілізаційного зламу».

Через повномасштабну війну в Україні, територіальний розвиток в сфері державної регіональної політики потребує повного переосмислення та перезавантаження. Четвертий місяць уся територія України живе в нових реаліях. Щодня з новими викликами воєнного стану стикається кожен